

Költségtérítés

A dolgozónak bizonyos esetben költségtérítés járhat. Ez segítheti a beutazását, vagy védheti az egészségét. Cégvezetői szemmel furcsa lehet, hogy a költségtérítés bármiféle adózási vonzattal jár, ám itt két aspektusra is figyelmet kell szentelni:

- Az adminisztráció rendkívül fontos. A hibás vagy hiányos adatrögzítés hatására a költségtérítést a NAV revizorai könnyen minősíthetik adóköteles juttatásnak.
- Néhány esetben olyan adónemek is előtérbe kerülhetnek, amikre talán nem is gondolnánk. Például a dolgozó saját személygépjárművének költségeinek megtérítése. Ha tételes költségelszámolást választ, ugyan ki gondolna a cégautó adó fizetési kötelezettségre? Hiszen a jármű nem a cég tulajdonában van, ilyenkor is felmerül egy adózási pont.

E fejezetben négy olyan dolgozói költségtérítés kerül áttekintésre, melyek rendkívül gyakran fordulnak elő, így a rájuk vonatkozó szabályozás ismerete egyértelműen szükséges a mindennapokban.

I. Munkaruha

Az első és talán a legproblematisabb a munkaruha. Itt a legtöbbször a köznyelv és az adózási kifejezés ellentéte okoz nehézséget. A köznyelvben munkaruhának tekintjük azt az öltözéket, melyet viselnünk kell munkahelyünkön. Egy ügyvédnél ez praktikusán az öltöny és a nyakkendő, egy lelkésznél pedig a palást. Ám az adózási szabályok nem az elvárt öltözetet tekintik munkaruhának, hanem funkciójánál fogva közelítik meg a kérdést. A munkaruha fogalmának meghatározását a Szja törvény részletesen tartalmazza, itt csak röviden, általános tanácsként a következőket érdemes betartani:

- Ha törvény kötelez a ruházat biztosítására, akkor a helyzet egyértelmű.
- Meg kell vizsgálni a munkakört, a munkaköri leírást. Amennyiben a testi épség vagy az utcai ruházat épsége indokolja, akkor indokolt lehet a ruházat biztosítása.
- Az az egyenruha, amely a cég imázsát hivatott növelni, nem munkaruha. Hiába van rajta céglogó,

hiába biztosít egységes megjelenést egy ügyfeleket fogadó irodában, a hölgyek kendője, az urak céglogós nyakkendője nem lesz adómentes munkaruha. Ha a dolgozók egy népszerű maratonon céges színekben indulnak, akkor a nekik biztosított céglogós póló, vagy futócipő sem lesz az, noha hihetnénk, hogy az épségüket szolgálja. Csakhogy a maraton valószínűleg nem a munkakörük, így már a nevezési díj átvállalásakor el kell kezdeni azon gondolkodni, mekkora jövedelem is lesz ez a dolgozónak.

II. Képzés

A jó munkaerő megfizethetetlen. A magát képezni akaró pedig különösen az. A képzések kapcsán azonban a legfontosabb, hogy különbséget tegyünk az iskolarendszerű és a nem iskolarendszerű képzés között:

Iskolarendszeren kívüli képzés: olyan képzés, amelynek résztvevői nem állnak a képző intézménnyel tanulói vagy hallgatói jogviszonyban.

Iskolarendszerű képzés: olyan képzés, amelynek résztvevői a képző intézménnyel tanulói vagy hallgatói jogviszonyban állnak, valamint azon külföldi képzés, amely államilag elismert oktatási célú intézményben folytatott teljes idejű, alapfokú, középfokú vagy érettségi végzettséget adó képzés, vagy államilag elismert felsőoktatási intézményben folyó, felsőfokú végzettséget adó képzés.

Az iskolarendszeren kívüli képzés az Szja tv. 4.§ (2a) pontja szerint adómentes, mert a magánszemélynek nem keletkezik általa bevétele. Az iskolarendszerű képzés ugyanakkor 2019-től már nem adóztatható egyes meghatározott juttatásként, az immár munkabérként fog adózni. Vagyis ennek a költségtérítésnek a kedvező adózása gyakorlatilag megszűnt.

Fontos megjegyezni, hogy az OKJ-s képzés lehet iskolarendszerű és azon kívüli is.

Ha a képző intézmény az OKJ-s képzés résztvevőjével felnőttképzési szerződést köt, tanulói, hallgatói jogviszony nem jön létre, azaz a képzés nem tekinthető iskolarendszerűnek. Ilyen esetben célszerű a képzést nyújtó intézménnyel egyeztetni az adókötelezettség helyes megítélése érdekében.

Frissítve: 2021.12.31.

III. Munkába járás

A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet szerint a munkáltató kötelezően megtéríti a munkavállaló munkába járását szolgáló teljes árú, valamint az utazási kedvezménnyel megváltott, illetve az üzletpolitikai kedvezménnyel csökkentett árú bérlet vagy menetjegy árának mértékét, amennyiben a munkavállaló

- a) belföldi vagy határon átmenő országos közforgalmú vasút 2. kocsiosztályán,
- b) menetrend szerinti országos, regionális és elővárosi autóbuszjáraton,
- c) elővárosi vasúton (HÉV-en),
- d) menetrend szerint közlekedő hajón, kompon, vagy réven

utazik a munkavégzés helyére,

- e) továbbá, ha hazautazás céljából légi közlekedési járművet vesz igénybe.

Ez alól kivételt képez az az eset, amikor a munkáltató csoportos személyszállítást biztosít a munkába járáshoz, ebben az esetben a munkáltató nem téríti meg a költségeket.

A többi esetben a munkáltató r köteles megtéríteni a jegy vagy bérlet árának legalább 86%-át, de 2019-ben maximum havonta 38.460 forintot.¹ A maximum mértékét a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter 2011-től kezdődően minden év január 25-ig a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítő közleményében teszi közzé.² Ez a juttatás adómentes az Szja tv. 25. § (2) bekezdés a pontja szerint legfeljebb a bérlet, a jegy árát meg nem haladó értékben (ideértve azt az esetet is, ha a juttatás a munkáltató nevére szóló számla ellenében történő térítés formájában valósul meg).

E helyett a munkáltató térítheti a dolgozó gépjárművel történő munkába járásának költségét is, amennyiben:

- a munkavállaló lakóhelye vagy tartózkodási helye, valamint a munkavégzés helye között nincsen közösségi közlekedés,
- a munkavállaló munkarendje miatt nem, vagy csak hosszú várakozással tudja igénybe venni a közösségi közlekedést,

¹ Hivatalos Értesítő 6. szám 2020. február 23.

² 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet a munkába járással kapcsolatos utazási költségterítésről

- ha a munkavállaló mozgáskorlátozottsága, illetve a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló kormányrendelet szerinti súlyos fogyatékosága miatt nem képes közösségi közlekedési járművet igénybe venni, ideértve azt az esetet is, ha a munkavállaló munkába járását az Mt. 294. § (1) bekezdés b) pontjában felsorolt hozzátartozója biztosítja,
- a munkavállalónak bölcsődei ellátást igénybe vevő vagy tíz év alatti köznevelési intézményben tanuló gyermeke van.

Utóbbi két esetben a munkáltató a közigazgatási határon belül történő munkába járás után is fizethet a rendelet szabályai szerint költségtérítést.

Ezen feltételek valamelyikének teljesülése esetén a munkáltató köteles az Szja tv.-ben szereplő értékhatár 60%-át kifizetni a munkavállalónak. Ez 2019-ben 9 forintot jelent kilométerenként. A 25. § (2) bekezdés azonban 15 forintig biztosít adómentességet. A különbözet kifizetéséről a munkáltató maga dönthet. Ennél nagyobb költségtérítés

esetén azonban a 15 forint feletti rész a munkabérrrel azonos módon adóztatandó.

A szabályozás nem tartalmaz olyan feltételt, amely a 15 forint/km térítés fizetését gépjárműhöz kötné. Vagyis a feltételek fennállása esetén akkor is jár ez a költségtérítés, ha a munkavállaló egyébként kerékpárral jár be dolgozni. Sőt, ha egy háztartásban élők azonos munkarendben, azonos munkáltatóhoz járnak be egy autóval, akkor mindketten külön-külön jogosultak a költségtérítésre.

A munkavállaló ilyenkor a munkába járás címén járó utazási költségtérítés igénybevételel egyidejűleg nyilatkozik a lakóhelyéről és a tartózkodási helyéről, valamint arról, hogy a napi munkába járás a lakóhelyéről vagy a tartózkodási helyéről történik-e.